

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาของปัญหา

การสาธารณูปโภคเป็นกิจการของรัฐ ซึ่งมีนโยบายที่จะดำเนินงานให้ประชาชนได้รับการบริการอย่างทั่วถึง และมีประสิทธิภาพ โดยไม่มุ่งหวังกำไรเกินควร การไฟฟ้านครหลวงก็เป็นรัฐวิสาหกิจแห่งหนึ่งซึ่งมีวัตถุประสงค์ให้ประชาชนในเขตนครหลวงมีพลังงานไฟฟ้าใช้อย่างเพียงพอ สะดวก ปลอดภัยด้วยอัตราค่าไฟฟ้าที่ต่ำที่สุดเท่าที่จะเป็นไปได้ (การไฟฟ้านครหลวง 2524 : 1) แต่อย่างไรก็ตามจะเห็นว่าทุกครั้งที่มีการปรับอัตราค่าไฟฟ้านั้นก็เป็นที่วิพากษ์วิจารณ์กันไป ตลอดจนสื่อมวลชนต่าง ๆ ก็เสนอข่าวโจมตีการปรับอัตราค่าไฟฟ้าทุกครั้ง อาทิเช่น

. . . ค่าไฟอัตราใหม่ "มหาโหด" เกินไป (ฉัตร เขิงคอย 2524 : 5)

. . . ผู้ใช้ไฟโหดโวยทั่วกรุง เค็ดร้อนเลือดตาแทบกระเด็น เฝิมว่าจะขึ้นเล็กน้อย "ไฟฟ้าบ้าเลือด" ขึ้นราคาซุครัดเลือดเนื้อเอาแก่ประชาชน (ชัยสิทธิ์ ภูวภิรมย์ขวัญ, บรรณาธิการ 2524 : 1 - 2)

. . . แฉตัวโหด 2 รัฐวิสาหกิจที่ซุครัดประชาชน ไม่ใช่การไฟฟ้าฝ่ายผลิต แต่เป็นการไฟฟ้านครหลวง และการไฟฟ้าส่วนภูมิภาค เพราะเป็นเสือนอนกิน บวกกำไรอูตุลุดจากการขึ้นราคา มีกำไรร้อยล้าน (ทองทศ ไวทยานนท์, บรรณาธิการ 2524 : 16)

ซึ่งการเสนอข่าวดังกล่าวก็ความไปได้ว่า ตัวกำไร เป็นปัจจัยที่มีความสำคัญ ในการกำหนดอัตราค่าไฟฟ้า โดยมีได้คำนึงถึงปัจจัยอื่น ๆ ที่น่าจะมีผลกระทบต่อ การกำหนดอัตราค่าไฟฟ้างกล่าว นั้นคือปัจจัยต่าง ๆ ที่ประกอบเป็น ต้นทุนในการจำหน่ายกระแสไฟ ได้แก่ราคาซื้อกระแสไฟจากการไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย ค่าใช้จ่ายในการควบคุมระบบจำหน่ายพลังงานไฟฟ้า ค่าใช้จ่ายในการควบคุมบัญชี การเก็บเงินและการบริการ ค่าใช้จ่ายในการบริหาร ค่าใช้จ่ายทั่วไปและค่าเสื่อมราคา ฉะนั้น จึงเป็นสิ่งที่น่าจะได้ทำการวิจัยโดยใช้วิธีการทางสถิติ เพื่อศึกษาว่ามีปัจจัยอะไรบ้าง ที่มีความสำคัญทางสถิติ ในการเป็นตัวกำหนดอัตราค่า

ไฟฟ้าในอดีต เพื่อนำปัจจัยเหล่านั้น มาสร้างตัวแบบพยากรณ์อัตราค่าไฟฟ้าในอนาคตต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาให้ทราบว่ามีการใช้จ่ายอะไรบ้างที่เป็นต้นทุนในการจำหน่ายกระแสไฟฟ้า และมีปัจจัยอะไรบ้างที่มีผลกระทบต่อข้อกำหนดอัตราค่าไฟฟ้าของการไฟฟ้านครหลวง ในช่วงระหว่างปี 2511 - 2526
2. เพื่อสร้างตัวแบบทางการเงินในการกำหนดอัตราค่าไฟฟ้าสำหรับนำไปใช้พยากรณ์อัตราค่าไฟฟ้าและฐานะการเงินของการไฟฟ้านครหลวงในอนาคต

สมมติฐานในการวิจัย

ปัจจัยที่สำคัญต่อการกำหนดอัตราค่าไฟฟ้าของการไฟฟ้านครหลวง คือปัจจัยทางด้านต้นทุนในการจำหน่ายกระแสไฟฟ้ามักกว่าผลกำไรสุทธิที่ควรจะได้รับ

ขอบเขตของการวิจัย

1. ช่วงของการวิจัยจะเริ่มตั้งแต่ปี 2511 (เป็นช่วงก่อนเกิดวิกฤติการณ์น้ำมัน) เรื่อยมาจนถึงสิ้นปี 2526 (ซึ่งเป็นช่วงที่เกิดวิกฤติการณ์น้ำมัน) และพยากรณ์ต่อไปจนถึงปี 2531 เป็นอัตราค่าไฟฟ้าเฉลี่ยรวม
2. จะทำการวิจัยถึงการไฟฟ้านครหลวงเพียงแห่งเดียวเท่านั้น

วิธีการค้นคว้าและวิจัย

1. ข้อมูลปฐมภูมิ ได้จากการสอบถามข้อเท็จจริงจากเจ้าหน้าที่ต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องของการไฟฟ้านครหลวง
2. ข้อมูลทุติยภูมิ ได้จาก
  - ก. เอกสารของการไฟฟ้านครหลวง
  - ข. เอกสารของหน่วยราชการ
  - ค. เอกสารในห้องสมุด
3. วิธีการวิเคราะห์และนำเสนอข้อมูล จากข้อมูลปฐมภูมิและทุติยภูมิ จะนำมา

ประมวลเพื่อวิเคราะห์ศึกษาสร้างตัวแบบทางการเงินตามวัตถุประสงค์ของการวิจัยด้วยค่าสถิติที่เหมาะสมส่วนการนำเสนอข้อมูลในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ จะนำเสนอทั้งในลักษณะรูปบทความ บทความกึ่งตารางและตาราง ตามความเหมาะสม

ประโยชน์ที่จะได้จากการวิจัย

1. จะทำให้ทราบแนวโน้มค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับค่าไฟฟ้าเพื่อประกอบการตัดสินใจในการลงทุนของภาครัฐบาลและเอกชน
2. จะเป็นแนวทางสำหรับรัฐวิสาหกิจอื่น ๆ ในการกำหนดอัตรากำหนาย หรือ การให้บริการ

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย